

Provincie Limburg
T.a.v. A. Dohmen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Datum: 28 oktober 2018
Behandeld door: Ilco van Woersem
Ons kenmerk: P2018/16
Uw kenmerk: 2018/8918 Vpl 90928

Rapportage actualisatie natuuronderzoek N280

Inventarisatie jaarrond beschermde nesten

Deze rapportage betreft uw opdracht van 2 februari 2018, kenmerk 2018/8918, Vpl 90928. In verband met het aanpassen van de lijst van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest door de provincie Limburg was een actualisatie nodig van het in 2016 door Ecologica uitgevoerde veldonderzoek naar jaarrond beschermde nesten. Dit project betreft het uitvoeren van veldonderzoek naar jaarrond beschermde nesten conform de nieuw vastgestelde lijst.

Gebied

Het onderzoeksgebied is identiek aan het gebied dat in 2016 is onderzocht. Het betreft het gedeelte tussen de aansluiting op de Napoleonsbaan en de kruising met de Tungalroische beek aan de zijde van Weert.

Soorten

Op de drie lijsten in de bijlagen 1, 2 en 3 staan de vogelsoorten vermeld waarvoor geldt dat hun territoria of nestplaatsen opgezocht moeten worden.

Uiteindelijk zijn de volgende soorten van deze drie bijlagen waargenomen:

boerenzwaluw	kerkuil	huismus
groene specht	buizerd	zwarte specht
ijsvogel	scholekster	
boomvalk	wespendief	
bosuil		

Aanpak

Veldwerk

Het in 2016 uitgevoerde veldonderzoek en de bevindingen uit dit onderzoek vormden de basis voor het veldonderzoek. Op basis van het onderzoek uit 2016 is bekeken of er jaarrond beschermde vogel-nesten aanwezig zijn of kunnen zijn (bijv. boomvalk) binnen de invloedssfeer van het plan.

Uilen zijn op twee avonden geïnventariseerd, waarbij hun zang en alarmroepen werden afgespeeld om de waarnemingskans te vergroten (in de beste perioden voor bosuil en steenuil: april en mei 2018). Gedurende het broedseizoen zijn door middel van 6 rondes overdag (1 ronde in april, 1 ronde in mei, 1 ronde in juni, 1 ronde in juli en 2 rondes in augustus) aangetroffen territoria gevolgd om broedresultaten vast te stellen. Vier van de zes inventarisaties zijn op de fiets verricht; twee met de auto.

Tabel 1: Inventarisatiedata, tijden en weersomstandigheden

Datum	Waarnemer	Begin	Einde	Temper.	Bewolking	Windkr.
5 april 2018	Ilco van Woersem	16.00 uur	20.30 u	7°C	Bewolkt	3 Bft
5 april 2018	Ilco van Woersem	00.00 uur	02.15 u	5°C	Bewolkt	2 Bft
8 mei 2018	Ilco van Woersem	14.15 uur	16.45 u	19°C	Onbewolkt	2 Bft
		22.30 uur	00.00 u	15°C		
8 juni 2018	Ilco van Woersem	18.00 uur	23.30 u	19°C -> 17°C	Bewolkt	2 - 3 Bft
2 juli 2018	Ilco van Woersem	18.00 uur	20.30 u	25°C	Onbewolkt	3 Bft
7 augustus 2018	Ilco van Woersem	18.00 uur	20.00 u	28°C	Half bewolkt	2 Bft
9 augustus 2018	Ilco van Woersem	18.00 uur	19.30 u	18°C	Bewolkt	3 Bft

Resultaten

Er zijn van de broedvogels van Bijlage 1 (jaarrond beschermde nesten) territoria vastgesteld van

- huismus (1 territorium - Rijksweg 32, Baexem),
- torenvalk (1 paartje in nestkast buiten plangebied, één man in tamme kastanje bij Napoleonsweg binnen plangebied, maar geen broedgeval, en één mannetje regelmatig bij boerderij Rijksweg Zuid 9),
- bosuil (minimaal 4 - in alle bossen, net als in 2016!),
- kerkuil (1 - kasteel Baexem),

Figuur 1: Enige vastgestelde nestplaats van de huismus, Rijksweg 32, Baexem. (Bron: Google Earth).

Foto 1: Torenvalkkast met broedpaar torenvalken, buiten plangebied.

Foto 2: Oude nestholte groene specht in broedbos van bosuilen.

Foto 3: Broedplaats kerkuil in kasteel Baexem.

Overall in de bomen langs de N280 broeden zwarte kraaien; er zijn echter geen broedvogels waarvan bekend is dat ze graag op oude kraaiennesten broeden, zoals boomvalk en ransuil vastgesteld. Wel zijn éénmalige waarnemingen gedaan van de boomvalk, alsook buizerd en wespndief, maar ondanks extra bezoeken zijn van deze soorten geen nesten gevonden.

Foto 4: Overvliegende wespndief, met op achtergrond bossen waar twee keer gepost is.

Van de boerenzwaluw werden alleen jagende en doortrekkende dieren gezien en één oud nestje gevonden (paardenstal Rijksweg Noord 1).

Van de soorten van Bijlage 2 zijn waarnemingen van zwarte specht (buiten plangebied, oostzijde Napoleonsweg), buizerd, ijsvogel (met visje in bek langs vliegend maar broedend verder weg langs het kanaal Wessem-Nederweert, ruim buiten plangebied).

Foto 5: Habitat van zwarte specht en boomleeuwerik (en gekraagde roodstaart), in oksel Napoleonsweg.

Foto 6: Broedhabitat van scholekster - in mei verstoord door landbouwwerkzaamheden.

Van de soorten van Bijlage 3 zijn territoriale waarnemingen gedaan van boomleeuwerik (broedend in of aan rand van plangebied), groene specht (broedend nèt buiten plangebied) en scholekster (broed-geval mislukt door agrarische werkzaamheden).

Foto 7: Territorium groene specht.

Kaart

Figuur 1: Territoria (groen: bosuil, roodbruin: huismus).

Conclusies

Binnen het feitelijke plangebied is alleen één jaarrond beschermde nestlocatie vastgesteld van huismus. Alleen de huismus heeft een (jaarrond beschermde) nestplaats binnen het plangebied, in het woonhuisgedeelte van perceelnummer Rijksweg 32 in Baexem. Er zijn in het plangebied van de verbreding van de N280 in 2018 verder territoria vastgesteld van huismus, torenvalk, bosuil (net als in 2016 minstens 4 territoria) en kerkuil (feitelijk buiten plangebied), alle soorten met jaarrond beschermde nesten. Van alleen de huismus is het nest gelegen binnen de directe invloedssfeer van de werkzaamheden.

Verdachte waarnemingen van een aanwezige boomvalk en wespendif zijn drie keer in juli en begin augustus in het veld gecontroleerd - er zijn geen territoria / broedgevallen vastgesteld.

Eenmalige territoriumindicerende waarnemingen zijn gedaan van buizerd, ijsvogel en zwarte specht, maar de broedplaatsen zijn niet gevonden, of bevinden zich ruim buiten het plangebied. Overige waarnemingen van soorten van Bijlage drie zijn territoria van groene specht, boomleeuwerik, en scholekster. Van de laatste is het nest door landbouwwerkzaamheden verloren gegaan.

Overall in de bomen langs de N280 broeden zwarte kraaien; er zijn echter geen broedvogels vastgesteld, waarvan bekend is dat ze graag op oude kraaiennesten broeden, zoals boomvalk en ransuil.

Opvallend is de afwezigheid van boerenzwaluw (volgens alle betrokkenen omdat het vee weg is) en het nagenoeg ontbreken van territoriumindicerende waarnemingen van de buizerd, welke wel meermaals jagend buiten de bossen werden gezien.

Wij denken u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Ilco van Woersem
Ecologica
Maarheeze.

- BIJLAGE 1. JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN WET NATUURBESCHERMING LIMBURG**
- BIJLAGE 2. SOORTEN WAARVAN GETOETST MOET WORDEN DAT VOLDOENDE FUNCTIONEEL LEEFGEBIED AANWEZIG BLIJFT - PROVINCIE LIMBURG**
- BIJLAGE 3. HONKVASTE BROEDVOGELSOORTEN, MAAR VOLDOENDE FLEXIBEL, WAARVAN DE FUNCTIONALITEIT VAN HET LEEFGEBIED NIET IN GEVAAR MAG KOMEN - LIMBURG**
- (bron: website provincie Limburg)**
- BIJLAGE 4: DATA BIJZONDERE WAARNEMINGEN (dubbele waarnemingen zijn niet vermeld)**

BIJLAGE 1. JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN WET NATUURBESCHERMING LIMBURG

Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Limburg	Categorie vaste nesten
Boerenzwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiszwaluw	2
Kerkuil	1
Oenhoer	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
wespendier	3
Zwarte wouw	3

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats

Categorie 2: zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar

Categorie 3: plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen . Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor versterking. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

BIJLAGE 2. SOORTEN WAARVAN GETOETST MOET WORDEN DAT VOLDOENDE FUNCTIONEEL LEEFGEBIED AANWEZIG BLIJFT - PROVINCIE LIMBURG

Blauwe reiger	4
Buizerd	4
Draaihals	4
IJsvogel	4
Oeverzwaluw	4
Sperwer	4
Zwarte specht	4
grauwe klauwier	4
Grutto	4
Kramsvogel	4
Kwartelkoning	4
Paapje	4
Roerdomp	4
Visdief	4
Zomertortel	4
Bijeneter	4
Wulp	4
Spotvogel	4
Ringmus	4

Categorie 4 zijn de nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

BIJLAGE 3. HONKVASTE BROEDVOGELSOORTEN, MAAR VOLDOENDE FLEXIBEL, WAARVAN DE FUNCTIONALITEIT VAN HET LEEFGEBIED NIET IN GEVAAR MAG KOMEN - LIMBURG

Boerenwaluw	regionaal
Boomleeuwerik	regionaal
Boomvalk	regionaal
Gele kwikstaart	regionaal
Graspieper	regionaal
Grauwe vliegenvanger	regionaal
Groene specht	regionaal
Grutto	regionaal
Huismus	regionaal
Huiswaluw	regionaal
IJsvogel	regionaal
Kerkuil	regionaal
Kneu	regionaal
Koekoek	regionaal
Kortsnavelboomkruiper	regionaal
Kramsvogel	regionaal
Kwartelkoning	regionaal
Matkop	regionaal
Nachtegaal	regionaal
Nachtwaluw	regionaal
Oeverloper	regionaal
Paapje	regionaal
Patrijs	regionaal
Pijlstaart	regionaal
Porseleinhoen	regionaal
Raaf	regionaal
Ransuil	regionaal
Ringmus	regionaal
Scholekster	regionaal
Slechtvalk	regionaal
Slobeend	regionaal
Snor	regionaal
Spotvogel	regionaal
Steenuil	regionaal
Tapuit	regionaal
Tureluur	regionaal
Veldleeuwerik	regionaal
Velduil	regionaal
Watersnip	regionaal
Wielewaal	regionaal
Wintertaling	regionaal
Wulp	regionaal
Zomertaling	regionaal
Zomertortel	regionaal

BIJLAGE 4: DATA BIJZONDERE WAARNEMINGEN (dubbele waarnemingen zijn niet vermeld)

Separaat bijgevoegd (Excel).